

Yrittäjän vapaus ja vastuu – URAJUTTUJA osa 2

Mihin ammatillinen koulutus voi viedä ja millaisiin töihin sen kautta voi päästä? Jokaisessa jaksossa juontaja Maija Peltomäen vieraaksi saapuu yksi ammattikoulun käynyt tai sitä käyvä henkilö kertomaan oman uratarinansa. Miten haaveista tuli totta vai tuliko sittenkään? Sarja on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa (ESR) Satauraa ammatillisesta! -hanketta. Jakson vieraana on Charlotta Aapa. Hän on valmistunut WinNovan hius- ja kauneudenhoitoalalta parturi-kampaajaksi ja opiskelee kampaajamestarin erikoisammattitutkintoa. Hän toimii hius- ja kauneudenhoitoalan yrittäjänä ja vuokraa tiloja kolmelle muulle työntekijälle. Millaista osaamista parturi-kampaajana ja yrittäjänä toimiminen edellyttää? Mikä sai Charlotan ryhtymään yrittäjäksi? Mitä tarkoittaa yrittäjän vapaus ja vastuu?

Äänitteen kesto: 15 minuuttia

MP= Maija Peltomäki, juontaja

CA= Charlotta Aapa, vieras

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP= Hei, tervetuloa kuuntelemaan URAJUTTUJA podcastia. Minä olen Maija Peltomäki ja toimin tämän Podcast-sarjan juontajana. Tämän podcastin tarkoituksena on tuoda esille monipuolisesti erilaisia uratarinoita: minne ihmiset ovat löytäneet tiensä ammatillisen koulutuksen jälkeen. Hyppää mukaan!

[tunnusmusiikki alkaa soida]

MP= Tänään meillä on vieraana Charlotta Aapa, tervetuloa.

CA= Kiitos.

MP= Lähdetään ihan ensimmäiseksi sinun opiskelu-urastasi liikkeelle. Eli kerro opiskelu-urastasi ja kerro mitä olet opiskellut.

CA= Joo elikkä tota olen opiskellut parturi-kampaajaksi ja ihan ammattikoulussa Porissa, ja sen jälkeen suoritan tällä hetkellä erikoisammattitutkintoa Raumalla, kampaajamestarin tutkintoa siellä.

MP= No kerro vähän työurastasi. Missä olet ollut töissä?

CA= Koulun jälkeen mä olin Hairlekiinissa töissä ihan työntekijänä kampaajana ja sen jälkeen mä oon nyt ollut noin kaks ja puolvuotta yrittäjänä.

MP= Joo eli sulla on ihan oma yritys?

CA= Kyllä.

MP= Joo, palataankin niihin tuolla myöhemmin sitten tähän yrittäjyyteen liittyen. No miten sanoisit, miten sinusta tuli parturi-kampaaja, tai vois jopa sanoa miten sinusta tuli sinä? Eli kerro vähän opiskelu- ja työurastasi ja ehkä siihen johtaneista asioista.

CA= Tota mul oli aina tosi pienestä asti haaveena, et mä haluaisin olla parturi-kampaaja ja sitä oli sit helppo lähteä tavallaan tavoittelemaan, koska mä sitten pääsin suoraan peruskoulusta opiskelemaan parturi-kampaajaksi. Ehkä teinivuosina se opiskelu ei ollut ehkä mallikkainta, mitä ehkä tänä päivänä ehkä tekisin toisin, mutta tota, tosiaan valmistuin parturi-kampaajaksi ja sitten sain heti töitä. Tai oikeastaan toisella vuodella harjottelun jälkeen mul tarjottiin kesätyöpaikkaa ja siitä pääsin töihin, ja sen jälkeen sitte olen jatkanut tällä alalla. Olen tosi tyytyväinen siitä, että saan olla parturi-kampaaja ja tehdä näitä töitä.

MP= Joo eli tässäkin aktiivisuus palkittiin eli kun olit ollut työssä oppimassa ni sieltä sait sitte ittelles työpaikan, ja siitä oikeestaan koko aika sen jälkeen olet ollut töissä.

CA= Joo kyllä.

MP= No miten sitte päädyit nykyiseen työhösi?

CA= Eli tällä hetkellä nyt ku mä oon yrittäjänä ja teen niinku itse itselleni tavallaan näitä töitä, niin mä päädyin ehkä sitä kautta, että kun olin toisella töissä ja tottakai sain todella hyvät opit sieltä. Mutta sit tavallaan se, että mä pystyn vielä enemmän vaikuttamaan asioihin ja miten mä palvelen mun asiakkaita, niin ehkä sitä kautta sitte halusin ryhtyä yrittäjäksi ja perustaa oman liikkeen.

MP= No miten ajattelet, miten ammatillinen koulutus on vastannut niihin työelämän vaatimuksiin, eli minkälaisia eväitä ammatillinen koulutus antoi sinulle?

CA= Antoi hyviä eväitä, että tosi paljon oli niin kun meiänkin alalla tietysti, kun paljon ollaan yrittäjänä, esimerkiks tai tehdään asiakaspalvelutyötä, niin siihen tosi paljon niinkun tavallaan et sitä asiaa käytiin tosi paljon koulus läpi. Ja sitten tietysti ku oli näit työssäoppijaksoja ni ne myös niinku, sitte niistä sai tietysti kaikkista eniten vielä irti ja oppi sitten sitä kautta.

MP= Joo, no mennään nyt tarkemmin sitten vähän nykyiseen työpaikkaan ja toki tässä tulee tohon yrittäjyyteen liittyen nyt myös sit tarkemmin, eli kerro hieman nykyisestä työstäsi.

CA= Eli nykyinen työni on siis, teen parturi-kampaajan töitä ja mulla on oma liike, jossa mä sitten työllistän kaksi muuta kampaajaa ja yhden kosmetologin. Tai he ovat kyl kaikki myös yrittäjiä, mutta tavallaan vuokraan heille tilaa. Ja sitten nytten tässä syksyllä sain elokuussa laajennettua hiukan liiketoimintaa ja sinne tuli tämmönen niin kun muille hiusalan ammattilaisille tämmönen tukkuliike. Myös on kaikille asiakkaille jälleenmyyntituotteita niinkun laaja valikoima, että siinä on pääsääntöisesti parturi-kampaajan töitä, mutta sitten tietysti on tosi paljon tilauksien tekemistä ja kaikkea muuta hässäkkää siinä myöskin.

MP= Eli aika monipuolista työtä.

CA= Kyllä.

MP= No mitä ajattelisit, että mikä on parasta nykyisessä työssäsi?

CA= No parasta on just se, että mä voin itse vaikuttaa asioihin ja niin kun tehdä tavallaan omalla tyylillä asioita ja palvella asiakkaita just omalla tavalla. Sitte tietysti, kun saa olla yrittäjänä, niin pystyy myös tosi paljon työaikoihin vaikuttamaan. Esimerkiks nykyään tosi paljon niinkun työpaikat on vaikka joulusin auki, tai niinku, et liikkeet on vaikka joulusin auki ja juhannukset, ja muutenkin pyhät, niin nytten mä pystyn tosi paljon itse vaikuttamaan ja laittamaan esimerkiksi joulut vapaaksi. Et semmonen vapaus on ehkä se suurin hienous siinä.

MP= No minkälaista osaamista työsi vaatii?

CA= No tietysti itse työ niinku hiusten leikkaamiset ja värjäämiset, ni se vaatii tietysti tarkkuutta ja semmosta niinku osaamista tietysti siltä kannalta. Mutta myöskin vaatii tosi paljon sitä asiakaspalvelua ja semmosta niinku tota, että on niinku ihmissläheinen ja semmonen, että tulee kaikkien kanssa toimeen.

MP= No oikeestaan vastasitkin tossa seuraavaan kysymykseen, mutta jos sun täytyy määritellä minkälainen tyyppi pärjää juuri sinun töissä niin, minkälainen ois sun mielestä semmonen määritelmä?

CA= No ehdottomasti yks suurimpia syitä, tai niinku suurimpia on just se ihmissläheinen ja semmonen niinku kaikki huomioon ottava ja palvelualtis. Että tottakai niinkun kädentaitoi pystyy

aina et niis pystyy oppimaan uutta ja lisää ja kehittymään. Mut sit kumminki semmone ku ollaa palvelualalla, niin on tosi tärkeä se, että on hyvä asiakaspalvelija.

MP= No sitten vähän tähän yrittäjyyteen. Jos ajattelet nyt sitä, että olet yrittäjä ja sulla on oma yritys, niin mikä siinä yrittäjyydessä on sinun mielestäsi mukavinta?

CA= No just se niin kun vaihtelu. Että jokainen päivä on tosi erilainen ja sitte siinä on oma haasteensa ja oma riskinsä, mutta myös sit tosi suuressa osassa on myös semmonen niinku onnistuminen ja semmonen, että siitä niinku nauttii kumminkin. Mutta ehkä se et jokainen päivä on tosi erilainen ja sitte pystyy tavallaan itse niin moneen asiaan vaikuttamaan.

MP= No mitä sitten ajattelisit, mikä on yrittäjyydessä vaikeinta?

CA= Mä en osaa sitä niinku vaikeinta. Mut tavallaan se et on haastavaa, kun on riskejä tosi paljon ja sillai et on kaikkii asioita, tietysti kirjanpito. Onneks mul on kirjanpitäjä. Mutta kaikki semmonen on tietysti, että vaikka kuinka osaisit leikata hiuksia ja värjätä ja olisit hyvä asiakaspalvelija, niin siinä on kumminkin tosi paljon muutakin siinä niinku yrityksen pyörittämisessä ja yrittäjänä olemisessä. Sitten just jatkuva semmonen tavallaan paine siinä koko ajan. Et nytenkin tää koronatilanne tietysti, että on ollu semmonen aika stressaava tekijä koko vuoden. Et ehkä vaikeinta tavallaan on se semmonen, niinku itselle semmonen, kun sit on tiettyjä asioita, mihin sit vaa ei pysty vaikuttaa, vaiks on se oma niinku vapaus et saa itse vaikuttaa, mut tiettyihi asioihin ei vaa pysty vaikuttamaan.

MP= No mistä yllätyit eniten yrittäjäytesi alkutaipaleella? Tuliko jotain semmosia, mitä et osannut ajatella tai mihin et osannut varautua?

CA= Siitä että kuinka hienosti lähti käyntiin kaikki, et se oli tosi hieno huomata. Ja kuinka paljon niinku kaikki tuki ja on käyttänyt mun palveluita. Mut sitten myös ni haastavuudellaan yllätty siitä, että kaikkii semmosii et siin perustamisvaiheessa varsinkin oli tosi paljon semmosii asioit, mitä ei oo edes osannu ajatella, et ne niinku vaikuttaa. Esimerkiksi joku maksupäätö, et kun oli miljoonia eri maksupäätöitä ja niistä piti päättää tai katsoo, et mikä on järkevin, ni ehkä se, että tavallaan yllätty siinä, että kuinka paljon kaikkee on, niinku mikkä vaikuttaa kaikkeen.

MP= Eli paljon valinnan vaihtoehtoja, mistä on sit mietittävä itse itsenäisesti.

CA= Joo kyllä.

MP= No minkälaisia eväitä sitte ammatillinen koulutus anto tähän yrittäjyyteen? Tossa aikaisemmin puhuttiin siitä, et yleensä työelämään, jos aattelee et opiskelit parturi-kampaajaksi, mut sit jos aatellaan sitä yrittäjyyttä?

CA= Tota yrittäjyyttä mulla oli varsinkin Oili opettajana, ni Oili tosi paljon kannusti yrittäjyyteen ja hänen kaa paljon laskeskeltiin koulussa jo kaikki, että millaista olis ol vaiks sopimusyrittäjänä tai vuokratuolilla. Käytiin läpi tosi paljon erilaisia vaihtoehtoja ja tehtiin itseasias, koulus tehtiin liiketoimintasuunnitelma, mistä oli tosi paljon hyötyä sillonku perusti itse yritystä. Että kyllä niinku varsinki tällä alalla ku paljo ollaa yrittäjänä, ni varsinki meidän niinku alan koulutuksessa sitä käytiin kyllä paljon läpi, et on ollut tosi paljon apua.

MP= No sitte semmonen kysymys, vähä tän yrittäjyyden teeman ulkopuolelta iha siihen sun omaan osaamiseesi ja siihen kuka sinä olet niin, mikä on sun mielestä semmonen taito tai asia sinussa itsessäsi josta olet ylpeä?

CA= Rohkeus, että lähtee niinku tekemään asioita ja tavallaan ajatella sillai, et minä osaan ja minä pystyn. Ja sitten just semmonen niinku asiakaspalvelija ja et se on niinku, noi on varmaa semmosia mistä niinku, niistä olen ylpeä.

MP= Eli sait toteutettua oman haaveesi?

CA= Kyllä juu.

MP= Kuulostaa hienolta. No sitte olis täämösiä nopeita sekuntikysymyksiä, johon saat vastata lyhyesti ihan sen mukaan mikä sul tulee päällimmäiseksi mieleen. Mikä oli lapsuuden haaveammattisi?

CA= Äiti [nauraa].

MP= Ihana [nauraa]. Missä olet erityisen hyvä?

CA= [nauraa]

MP= Tuleeko jotain mieleen?

CA= Ei oikein tuu kyllä.

MP= Sähä tossa sanoitkin, että sä oot asiakaspalvelija ja rohkea.

CA= Niin. Varmaan heittäytymään olen hyvä.

MP= No missä olisi kehitettävää?

CA= Organisoimisessa.

MP= No mikä on sun intohimo?

CA= Matkustaminen.

MP= Mistä turhaudut?

CA= Jos ei saa niinku asioit, tai niinku, jos ei saa jotain aikaseks.

MP= No mikä saa sut nauramaan?

CA= Mieheni Kalle.

MP= Mikä on sun salainen pahe?

CA= Nettishoppailu.

MP= Mikä on sun lempi paikka?

CA= Koti

MP= No sitte ihan lopuksi vielä kaksi kysymystä tähän ammatilliseen koulutukseen liittyen. Mikä olisi neuvosi ammattikoulussa olevalle itsellesi?

CA= No varmasti, että olisin enemmän vielä opiskellut vaikka kieliä. Että se ei ehkä koulussa kyllä sujunut ja muutenki et tavallaan, et olis ehkä ihan sieltä ykkösluokast asti tajunnut sen koulutuksen tärkeyden eikä vaan menny silläin eteenpäin.

MP= No mikä olisi sitten neuvosi nyt ammattikoulua käyville nuorille?

CA= No ehdottomasti just se, että jaksais käydä sen kunnialla loppuun ja just se, että uskois siihen itseensä ja siihen omaan juttuunsa, koska sil on valtava merkitys et uskaa itseensä.

MP= Kiitos haastattelusta Charlotta.

CA= Kiitos.

Tämä podcast-jakso on tuotettu osana Keski-Suomen Ely-keskuksen rahoittamaa ESR-hanketta Satauraa ammatillisesta!. Hanke kehittää koulutuksesta työelämään ja työelämästä koulutukseen siirtymistä tukevia jatkuvan oppimisen menetelmiä ja palveluita. Hanke monipuolistaa koulutuksen

ja työelämän vuorovaikutusta sekä yhteistyötä. Hanketta koordinoi Winnova, osatoteuttajia ovat Kankaanpään opisto ja Sataedu.

[tunnusmusiikki alkaa soida]